

بازگشت شجاع دل

جشنواره بین‌المللی فیلم کارلو ویواری در کشور چک هفته قبل جایزه ویژه خود را به خاطر یک عمر فعالیت پرنمر هنری به مل گیسون، بازیگر و فیلمساز استرالیایی تبار سینما اهدا کرد.

جشنواره بین‌المللی فیلم کارلو ویواری در کشور چک هفته قبل جایزه ویژه خود را به خاطر یک عمر فعالیت پرنمر هنری به مل گیسون، بازیگر و فیلمساز استرالیایی تبار سینما اهدا کرد.

اهدای این جایزه، یک بار دیگر نام این هنرمند پنهان و هشت ساله را در سطح وسیعی مطرح کرد. منتقدان سینمایی به این نکته اشاره می‌کنند که رسانه‌های گروهی در چند سال اخیر توجه زیادی به گیسون نشان نداد و به نوعی او را به دست فراموشی سپرده‌اند. البته کم‌کاری این هنرمند و دوری او از فعالیت‌های سینمایی هم عامل مهمی در رابطه با این بی‌توجهی بوده است.

جالب است که پس از پایان جشنواره کارلو ویواری، خبرنگاران رسانه‌های گروهی دوباره سراغ گیسون رفته و به اصطلاح هجوم بی‌سابقه‌ای به او آورده‌اند. گیسون در گفت‌وگوهای مختلف رسانه‌ای خود، حرف‌های تازه‌ای را مطرح کرده و از احتمال کارگردانی یک فیلم تازه سخن گفته است. او حتی در کمال تعجب رسانه‌های گروهی از احتمال حضور در تلویزیون و بازی در یک مجموعه هم صحبت کرده است. در عین حال در این گفت‌وگوها مجموعه فیلم موفق «اسلحه مرگبار» - که مدتی قبل دوباره از تلویزیون ایران به نمایش درآمد - هم بی‌نصیب نمانده و حرف تولید قسمت تازه آن به کارگردانی ریچارد دانه هم به میان آمده است.

تقدیر جشنواره کارلو ویواری زمانی صورت گرفت که گیسون بزودی با سومین قسمت مجموعه فیلم اکشن «بی‌مصرف‌ها» دوباره به دیدار تماشاگران سینما می‌آید، اما این بار او نه در نقش کاراکتر مثبت قصه که در نقش شخصیت خبیث و منفی ماجرا ظاهر خواهد شد. او فیلم «پدر هم‌خون» از ژان فرانسوا ریچه را هم آماده نمایش عمومی دارد. فیلمبرداری این درام دلهره‌آور مدتی پیش در نیومکزیکو به پایان رسید.

دوباره پشت دوربین

مل گیسون که برای دومین ساخته سینمایی خود «شجاع‌دل» جایزه اسکار بهترین کارگردانی را دریافت کرد، پس از آن «مصائب مسیح» و «آپوکالیپتو» را ساخت. این فیلم آخر برخلاف دو تای دیگر نتوانست فروش خوبی در جدول گیشه نمایش سینما بکند و خشونت افراطی آن هم با انتقاد شدید منتقدان سینمایی روبه‌رو شد. حالا هشت سال پس از اکران عمومی ناموفق این فیلم، گیسون از عطش فراوان خود برای کارگردانی یک فیلم تازه صحبت می‌کند: «مطمئن باشید بزودی این کار را می‌کنم. خیلی‌ها این روزها از من همین را می‌پرسند و جواب من به همه آنها این است که البته چنین کاری را خواهم کرد، اما همان طور که می‌دانید، کار بسیار سختی است. دلیلش هم این است که شما باید چند سال از عمر خود را صرف این کنید که قصه خوبی پیدا کرده و شرایط را برای ساخت آن مهیا کنید. هر بار که برای کارگردانی فیلم تازه‌ای برمی‌گردید و هر کاری که می‌خواهید در رابطه با آن انجام دهید، باید مطمئن شوید حرف تازه‌ای برای گفتن دارید و می‌خواهید با آن مطلبی را برسانید. این روزها فقط بحث این نیست که فیلمی را برای نمایش در خانه آماده کنی. زمان کارگردانی یک فیلم، باید تماشاگران بین‌المللی را هم در نظر داشته باشی. چند طرح و ایده مختلف و متفاوت دارم که در حال کار کردن روی آنها هستم و خیلی دلم می‌خواهد بزودی یکی از آنها را جلوی دوربین ببرم.»

چالش سرمایه‌گذاری

مل گیسون یکی از موسسان شرکت مستقل فیلمسازی آیکن پروداکشن است. این شرکت فیلمسازی سال 1989 تاسیس شد و یکی از سرمایه‌گذاران اصلی اولین فیلم سینمایی او در مقام کارگردان به نام «مرد بدون چهره» در سال 1993 است. با وجود مشکلات متعدد مالی، این شرکت هنوز هم فعال است، اما برای این شرکت فیلمسازی تامین سرمایه لازم تولید دو فیلم حماسی و تاریخی بعدی گیسون، با سختی‌ها و چالش‌های زیادی روبه‌رو بوده است. گیسون می‌گوید: «هیچ کسی حاضر به سرمایه‌گذاری روی آپوکالیپتو یا مصائب مسیح نبود و کمکی از این جهت دریافت نکردیم. خیلی زود متوجه شدم باید روی داشته‌های خودم حساب کنم و کار را به تنهایی انجام دهم.»

در عین حال، چند سالی از این حرفه دور بوده‌ام و شرایط هم تغییر کرده است. اکنون باید روی چیزهایی سرمایه‌گذاری و کار کنم که هر آدم دیگری هم می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند. درخصوص حرفه فیلمسازی و قصه فیلمنامه‌ها جدی هستم. در کار فیلمسازی هدفم تعریف یک قصه خوب و جذاب است و می‌خواهم این قصه را به شکلی منطقی به تصویر بکشم. به دنبال قصه‌ای هستم که دیالوگ و حرف خیلی کمی داشته باشد و بیشتر شبیه یک فیلم صامت به نظر برسد. به این ترتیب، تماشاچی فقط آن را نگاه کند و نیازمند آن نباشد که چیزی هم بشنود.

یک فیلم باید بیشتر به شکل تصویری حرف‌هایش را بیان و مجموعه‌ای از تصاویر، پیام کلی فیلم را به بیننده منتقل کند. او می‌گوید: این همان کاری است که به عنوان یک فیلمساز انجام می‌دهم. ما کارگردانان تلاشمان این است که بیننده را درگیر

کرده و با طرح موضوعی پیچیده، آنها را در سطح متفاوتی رها کنیم. با این کار به آنها اجازه می‌دهیم کمی متفاوت فکر کنند و به نوعی باعث برخی تغییرات در آنها می‌شویم.»

حضور در تلویزیون

بحثی که در رابطه با فعالیت کارگردانی گییسون مطرح می‌شود، به موضوع حضورش در تلویزیون و احتمال دنبال کردن کار فیلمسازی در آن کشیده می‌شود. گییسون در این باره می‌گوید: «البته که دوست دارم در تلویزیون هم کار کنم. به نظر من، تلویزیون اکنون به صورت یک رسانه جذاب و جالب توجه درآمده است. فکر می‌کنم اهمیت خیلی زیادی ندارد که شما کجا کار می‌کنید و حاصل کارتان در چه اندازه و فرمتی است. زمانی که می‌خواهید تصاویر بزرگ و جالب توجه خلق کنید، مهم نیست در تلویزیون هستید یا سینما. رسانه تلویزیون اکنون در یک دوره طلایی سیر می‌کند و آزادی عمل بیشتری دارد و کار ساخت فیلم و مجموعه را راحت‌تر می‌کند.»

با این حال، گییسون هنوز طرح مشخصی برای یک کار تلویزیونی ندارد و صحبت‌هایش درباره کار در قاب کوچک به معنی آن است که او آمادگی حضور در آن را دارد. طبیعی است تهیه و تولیدکنندگان تلویزیونی از حضور او در رسانه تلویزیون استقبال می‌کنند، اما باید مدتی منتظر ماند و دید آیا پیشنهاد مشخصی در این رابطه به او می‌شود یا خیر و اگر چنین پیشنهادی مطرح شود، زمان اجرای آن کی خواهد بود.

همکاری دوباره با داور

بحث همکاری دوباره با ریچارد داور و تولید قسمت پنجم مجموعه فیلم اسلحه مرگبار، از جمله مواردی است که طی سال‌های اخیر مورد توجه رسانه‌های گروهی بوده است. هر چند وقت یکبار صحبت ساخت اسلحه مرگبار 5 به میان کشیده می‌شود و هر چند وقت یکبار، رسانه‌های گروهی این پرسش را مطرح می‌کنند که چه بر سر این پروژه آمده است. گییسون که در دهه 70 میلادی یک بازیگر معمولی و گمنام استرالیایی بود، سال 1979 با فیلم استرالیایی «مکس دیوانه / مد مکس» به صورت یک چهره مطرح و سرشناس بین‌المللی درآمد. این فیلم از یک صاحب قسمت‌های بعدی شد و از سوی دیگر، راه ورود وی را به هالیوود باز کرد. گییسون در آمریکا اسلحه مرگبار را سال 1987 بازی کرد و به یکی از موفق‌ترین بازیگران دهه 80 و 90 میلادی هالیوود تبدیل شد. موفقیت مالی این فیلم، باعث تولید سه قسمت بعدی آن شد، اما فروش معمولی قسمت آخر در سال 1998 روند تولید قسمت‌های بعدی آن را متوقف کرد. ریچارد داور کارگردان تمام قسمت‌های قبلی این مجموعه حالا 84 سال دارد، اما گییسون امیدوار است قسمت تازه‌ای از فیلم به کارگردانی داور جلوی دوربین برود و او دوباره تحت هدایت این فیلمساز کهنه کار در نقش پلیس سمج نیویورکی به نام مارتین ریگز ظاهر شود. گییسون می‌گوید: «مطمئنم این اتفاق رخ می‌دهد و قسمت دیگری از اسلحه مرگبار ساخته خواهد شد. داور خودش را از بازی کنار نکشیده است. البته واقعیت این است که او دیگر یک جوان سی ساله نیست، اما هنوز سرشار از انرژی و زنده‌دل است. خودش را جوان احساس می‌کند و فکر می‌کنم تماشاگران بزودی او را می‌بینند که با گام‌های استوار در تدارک کارگردانی قسمت تازه فیلم است.»

اسکرین اینترنشنال / مترجم: کیکاووس زیاری

مل گییسون فیلم شجاع دل